

Esport i cooperació

“És una inquietud personal, és quelcom que es porta dins..., quan fas el pas i coneixes aquest àmbit, quedes enganxat i ja no en pots sortir...”. Aquest és un dels comentaris comuns dels que hem tingut la sort de treballar en algun projecte en països desfavorits.

JESÚS MARCO*

Un treball immens, un tema apassionant...

<http://www.facebook.com/pages/Deporte-y-cooperación/465652466812675>

Amb el món de la cooperació per al desenvolupament, s'obre una gran porta, un nou àmbit laboral i un recurs a l'enriquiment personal. Actualment, moltes són les ONG, fundacions i associacions que treballen amb l'esport com a eina per a fer front a molts dels reptes de l'àmbit del desenvolupament, la pau i per a aconseguir els *objectius del mil·lenni* (ODM). La Fundació Barça, la Fundación Real Madrid, Red Deporte y Cooperación, Esport Solidari Internacional i d'altres en són algunes de les més importants. De totes maneres, també són un bon vehicle per a fer accions de cooperació altres organitzacions com ara Pallassos, Metges o Professors sense fronteres o qualsevol

entitat que treballi en els àmbits de l'educació i la salut. En el meu cas, he intervingut en diverses operacions, ja sigui col·laborant o confeccionant projectes, com a voluntari o com a coooperant expatriat.

Baja Kunda, Gàmbia

L'experiència més significativa va ser a Gàmbia amb l'ONG Alpicat Solidari, on vaig estar com a cooperant desplaçat durant un any. L'objectiu era la posada en marxa d'una escola i un nou centre de salut que va finançar l'entitat. A més d'aquests objectius, vaig dur a terme a títol individual el programa Activitat Física i Salut, integrant l'assignatura

“L'educació física i la pràctica dels esports són un dret fonamental de tot el món”.

Carta Internacional de l'Educació Física i l'Esport, article 1. (UNESCO, 1978).

d'Educació Física a l'escola, fent formació al professorat i duent a terme algunes activitats de promoció de l'esport i hàbits saludables en la població de Baja Kunda, una petita població de poc més de 5.000 habitants a l'Est del país.

Ja de per si, viure en una població sense aigua corrent, ni llum, dormint en una casa de fang i menjant amb la mà, esdevé una experiència vital. Si a això, hi afegeixes que en el transcurs del projecte veus com puja l'escolarització i disminueix l'absentisme escolar, molt freqüent a l'Àfrica, perquè que sovint la quitxalla ha de complir les seves “obligacions” domèstiques o al camp, encara que només sigui per això sembla que ja val la pena la presència allà. Comproves també que de mica en mica milloren els hàbits higiènics, aconsegueixes que les nenes facin esport (cosa no habitual) i les propostes d'oci saludable i activitats populars en la població esdevenen valors afegits.

Satisfà veure que en un municipi tan petit com el de Baja Kunda, s'han pogut organitzar fins a 14 equips de futbol, amb el seu camp d'entrenament i entrenadors responsables als quals es va oferir formació, o que per primer cop es jugava a vòlei o a bàsquet. No va ser menys meritoria la construcció d'una pista d'atletisme, ni més ni menys que la segona de tot Gàmbia. Potser el referent d'haver organitzat la primera cursa popular de la localitat, en la qual va participar tot el poble, activament o bé com a espectadors, et fa sentir participant, responsable en part d'aquesta petita millora en la qualitat de vida d'aquestes gentes, i sens dubte ser beneficiari del “retorn” que un obté del que ofereix.

Si no hagués tingut lligams, hauria pogut experimentar en primera persona el fet de poder contribuir als coneixements dels futurs mestres en Educació Física, que estudien en un dels Col·legis Gam-

bians, on inicien l'especialitat i on a hores d'ara només disposen de dos professors per a totes les assignatures. Això no és pròpiament cooperació humanitària, però sens dubte que els nostres recursos i metodologies poden oferir una gran aportació al desenvolupament del país.

Els somriures, les paraules d'agraïment, la religió, el mandinka, el serahule, el fula –idiomes locals–, juntament amb els trets culturals enriquidors, aquest és el llegat que un se n'endú i la satisfacció d'haver-hi aportat quelcom.

De travessa per Kenya

Va ser l'any 2011 que l'aventura de viatjar i l'ambició de conèixer noves realitats i nous destinacions em va portar a Kenya, amb l'organització El Paso del Noroeste, conduint una expedició d'11 persones al llarg del país. Novament cal dir que l'orientació de la nostra professió ens permet fer una incursió en un àmbit un xic diferent, els dels viatges alternatius o solidaris i que per la nostra solvència en la conducció de grups, el coneixement de les activitats a la natura, pels possibles trescs o acampades en diferents parcs naturals envoltats d'animals salvatges en llibertat, esdevé una plataforma fantàstica per a endinsar-nos en la cultura del poble massai i viure la realitat d'aquell país africà, tot coneixent les diverses organitzacions

que hi treballen i les necessitats que atenen, per a poder així fer previsions de futur i detectar possibles oportunitats d'aportacions solidàries.

Les tradicions, els rituals, la natura incommensurable, la llibertat dels animals salvatges, l'hospitalitat dels pobles, l'idioma suahili i, com sempre, la infinitat de somriures amb què t'obssequien, novament torna a ser el gran tresor, el premi que et queda en el record.

Un somriure a Burkina Faso

Aquest estiu passat vaig viure l'experiència solidària a Burkina Faso durant el meu període de vacances, amb l'Organització Pallassos Sense Fronteres. Un nou àmbit i una nova forma organitzati-

va. Durant 45 dies vam dur a terme el projecte Estimulació Psicomotriu a la Infància Desnodrida, en què mitjançant activitats d'animació suau, els jocs i, és clar, els somriures, treballàvem amb l'objectiu d'estimular l'activitat psicomotriu de l'infant per augmentar les seves possibilitats de rehabilitació i alhora enfortir el vincle mare-infant.

Va ser una acció directa en tres hospitals, bàsicament, i moltes famílies, molts nens i nenes atesos llit per llit. La veritat és que va ser esgotador, però gratificant alhora: veure com dia rere dia els infants recuperaven el pes i la mobilitat que els permetia sortir-se del punt crític de pes/talla i fer una recuperació activa. També van haver-hi algunes actuacions en diferents escoles aprofitant els períodes de descans.

Omar, Fatumata, Latifa... 5,5 kg, 6,2 kg, 7,1 kg de pes, però moltes ganes de viure, i novament la nostra modesta i petita aportació a la causa.

No s'ha de fer molt, no s'han d'intentar canviar gaires coses, però aquestes petits canvis, aquestes petites aportacions veus que són positives i així t'ho fan saber els familiars, els amics, el personal mèdic i sanitari. Et fan sentir important.

De l'àmbit de la cooperació, ben segur que n'extreurem una experiència professional enriquidora, però aconseguirem també quelcom diferent, que ens enriquirà vitalment, que ens sensibilitzarà cap als països i les persones més desfavorides i que ens farà millors persones.

* Jesús Marco, col·legiat 9351.